

Čís. 12137.

Manželka, jež jest spoluvlastnicí statku a na něm spolu hospodaří, jest spoluchovatelkou koně (§ 1320 obč. zák.), chovaného na statku. Okolnost, že správu hospodářství měl manžel, nezbavovala manželku povinností podle § 1320 obč. zák.

(Rozh. ze dne 25. listopadu 1932, Rv I 1316/31.)

Kůň, chovaný na statku, jsoucím ve spoluvlastnictví manželů B-ových, se splašil a způsobil žalobci škodu 3.300 Kč. Žalobě o náhradu škody 1.650 Kč proti spoluvlastnici usedlosti Marii B-ové procesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Především jest řešiti otázku, zda žalovaná byla ve smyslu § 1320 obč. zák. spoluchovatelkou koně, který škodu, o niž ve sporu jde, způsobil. Tuto otázku zodpověděl odvolací soud záporně, leč neprávem. Nehledíc ani k tomu, že žalovaná sama při ústním jednání dne 26. února 1931 přiznala, že je spoluchovatelkou koně, jest žalovanou pokládati za spoluchovatelku koně proto, že je spoluvlastnicí statku, na němž je kůň chován, a že na statku tom spolu hospodaří. Na tom nemění nic okolnost, že manžel žalované statek spravuje (§ 1238 obč. zák.), neboť tím možnost žalované s koněm disponovati, pokud se týče potřebná opatření ohledně něho činiti, není odňata. Jsouc spoluchovatelkou koně, je žalovaná podle § 1320 obč. zák. spoluzodpovědná za škodu, kterou kůň žalobci, splašiv se, způsobil, leč by dokázala, že se postarala, by kůň byl, jak toho bylo zapotřebí, opatřen, pokud se týče při jízdě řízen. Tento důkaz podán nebyl. Je zjištěno, že kůň je krajně nespolehlivý, velmi lekávký a že v den nehody byl jeho řízením pověřen kočí, který byl tehdy 17letý, nespolehlivý, jenž u koní ještě nesloužil a se jich bál. Žalovaná se nemůže vymlouvat na to, že správu hospodářství měl manžel. To ji nezbavovalo povinnosti, kterou měla jako spolumajitelka podle § 1320 obč. zák., a tím, že správu ponechala muži, který, čeho bylo u koně třeba, nezařídil, oné jí v § 1320 obč. zák. uložené povinnosti zadost neučinila. Žalovaná ručí podle toho také ze škodu koněm způsobenou. Výše škody není sporná.

Čís. 12138.

Certifikát automobilu není listinou prokazující zastavení automobilu způsobem pro každého poznatelným (§ 452 obč. zák.).

(Rozh. ze dne 25. listopadu 1932, Rv I 1368/31.)

Zbytek kupní ceny za exekučně prodaný automobil byl přikázán žalované na úhradu její peněžité pohledávky. Žalobce tvrdil zástavní právo k automobilu, předcházející soudcovskému zástavnímu právu žalované,

ježto mu byl vydán před vznikem tohoto zástavního práva certifikát automobilu. Byv poukázán na pořad práva, domáhal se žalobce na žalované, by bylo uznáno právem, že žalobci přísluší, pokud se týče příslušelo, přednostní zástavní právo k automobilu již ode dne 20. ledna 1929, kdy mu byl vydán certifikát, tudíž i přednější právo na vydání dražebního výtěžku, a že žalovaná jest povinna to uznati a strpěti, by zbytek dražebního výtěžku byl vydán žalobci. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby. Odvolací soud žalobu zamítl. Důvody: Zřízení zástavního práva podle § 452 obč. zák. jest nepřípustné u předmětů, které lze skutečně odevzdati z ruky do ruky. Zákon totiž v § 452 obč. zák. dovoluje zřízení zástavního práva jen u těch předmětů, které symbolické odevzdání nepřipouštějí. Jako takové uvádí v § 427 obč. zák. mimo pohledávky ještě nákladní zboží, sklad zboží a jiné věci hromadné. Ačkoli i u těchto věcí je fysické odevzdání znamením možné, přece jen by bylo příliš obtížné. Automobil nelze však zařaditi do žádného z druhu věcí uvedených v § 427 obč. zák. Automobil jest věcí jednotlivou, jejíž hmotné odevzdání jest beze všech obtíží možné, takže zástavního práva k němu nabýti lze jen jeho hmotným odevzdáním. Kdyby však i symbolické odevzdání bylo možné, nebylo použito k vyznačení zástavního práva takových známek, z nichž by každý mohl lehce poznati zastavení. Žalující strana ani netvrdila, že na viditelném místě automobilu takové znamení někde bylo připevněno. Nemohlo proto zástavní právo žalobci odevzdáním certifikátu bez fysického odevzdání auta vůbec vzniknouti, tím méně ještě dříve, než soudcovské zástavní právo strany žalované.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Jest řešiti jen otázku, zda žalobce tím, že mu byl odevzdán certifikát, nabyl zástavního práva ke spornému automobilu po rozumu § 452 obč. zák. Nehledíc k tomu, zda lze vůbec nabýti zástavního práva k automobilu symbolickým odevzdáním podle § 427 obč. zák., nelze považovati certifikát za listinu, jíž se prokazuje zastavení věci způsobem pro každého seznatelným, jak to toto zákonné ustanovení vyžaduje, neboť pouhé odevzdání certifikátu mohlo se státi i z jiného důvodu, než za účelem zřízení zástavního práva k automobilu. Nepochybil proto odvolací soud, zamítnuv žalobu.

Čís. 12139.

Pohledávka, postoupená již před zahájením vyrovnacího řízení o jmění postoupitele, nepodléhá předpisům vyrovnacího řádu o vlivu zahájeného vyrovnacího řízení na jmění dlužníkovu.

Vyzval-li vyrovnací správce postoupeného dlužníka, byť i neprávem, by na postoupenou pohledávku konal platy jemu, byl postoupený dlužník po případě oprávněn složit dluh na soudě (§ 1425 obč. zák.).

(Rozh. ze dne 25. listopadu 1932, Rv I 1451/31.)